

Slätterängar i Halland Rapport

Meddelande 2006:25

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Innehållsförteckning

Sammanfattning	- 3 -
Bakgrund	- 4 -
Mål	- 4 -
Kartläggning av värdefulla slåtterängar	- 5 -
Ängs- och betesmarksinventeringen	- 5 -
SAM2004	- 5 -
Efterlysning via brev till föreningar	- 5 -
Resultat av kartläggningen	- 5 -
Prioritering av slåtterängar	- 7 -
Storlek	- 7 -
Närhet till andra ängar	- 8 -
Antal funna arter	- 8 -
Prioriterade ängar	- 10 -
Vad är gjort för att öka intresset runt och skötseln av slåtterängar?	- 10 -
Inspirationsträffar	- 10 -
Utskick av material till möjliga entreprenörer	- 11 -
Fältkurs - våtmarksslåtter i Körsveka	- 11 -
Kurser i lieslåtter	- 11 -
Nya ängar	- 11 -
Inventering av tillverkare av orv och räfsor	- 12 -
Marknadsundersökning av manuella slåtterbalkar	- 12 -
Artiklar i nyhetsbladet Lantbruksnytt	- 12 -
Hur går vi vidare? Vad är prioriterat?	- 12 -

Sammanställt av Henrik Martinsson
Ö-projekt 2005 inom kampanjen Levande landskap
Länsstyrelsen Halland (2005)
Meddelande 2006:25

Omslagsbild
Slåtter i Körsveka, juli 2005
Foto: Marie-Helene Bergstrand

Sammanfattning

För att kunna följa upp och nå de regionala miljömålen ansåg vi det vara nödvändigt att göra en undersökning av läget för Hallands slåtterängar. Vi behövde veta brukad areal och möjligheten att utöka den. Vi ville även rangordna ängarna för att kunna rikta våra insatser dit de gör mest nytta.

Först gjorde vi en kartläggning av ängarna, som källa använde vi oss av "Ängs- och betesmarksinventeringen", SAM-ansökan 2004 samt en efterlysning av ängar i ett brev till länets hembygdsföreningar och Naturskyddsföreningens kommunkretsar.

Kartläggningen visade att vi kan nå det regionala miljömålet att fördubbla arealen slåtteräng fram till 2010 om vi får hävd på hälften av de funna restaureringsbara ängarna. Vi fann även att två tredjedelar av Hallands slåtterängar med höga naturvärden ligger i ett bälte från östra Halmstads kommun till nordöstra Falkenbergs kommun.

Vid rangordningen av ängar värderades ängarna efter storlek, närhet till andra ängar och antal funna arter i "Ängs- och betesmarksinventeringen". Detta resulterade i en lista där vi pekar ut några isolerade, men särskilt värdefulla ängar, samt 7 större områden som rymmer flera närliggande ängar.

Utöver kartläggningen och rangordningen av ängar så har vi haft ett flertal KULM-aktiviteter som rör slåtterängar under året. Bl.a. inspirationsträffar, fältvandring, slåtterkurser och artiklar om slåtterängar i informationsskriften Lantbruksnytt, som ges ut till Hallands lantbrukare några gånger om året. Den kunskap om läget för de halländska ängarna som sammanställts genom projektet har förts ut till länets lantbrukare genom dessa aktiviteter.

Bakgrund

Länsstyrelsen Halland beslutade 2003 om regionala delmål för de nationella miljö kvalitetsmålen. Dessa skall vara vägledande för alla myndigheters och andra samhällsaktörers arbete, inte bara i det direkta miljöarbetet utan på alla områden som kan beröra miljövärdena ("Miljömål för Hallands län". Länsstyrelsen Halland, Meddelande 2003:16)

I det nationella miljömålet "Ett rikt odlingslandskap" sägs bland annat att "biologiska och kulturhistoriska värden i odlingslandskapet som uppkommit genom lång, kontinuerlig skötsel bevaras eller förbättras". På regional nivå innebär detta bland annat att "senast år 2010 ska samtliga ängs- och betesmarker bevaras och skötas på ett sätt som bevarar deras värden", men även att "till år 2010 ska arealen slåtteräng utökas med minst 100 % jämfört med 2001 års areal (vilket var ca 100 ha)" (Länsstyrelsen Halland, 2003).

För att kunna nå de regionala delmålen och för att följa upp dem så ansåg vi att vi behövde göra en fördjupad undersökning av läget för Hallands slåtterängar. Vi behövde få reda på hur stor arealen slåtteräng egentligen är och vad det finns för möjligheter att utöka den. De enda arealuppgifter vi hittills haft är hur stor areal som sökts in i miljöstödet för slåtterängar.

När vi väl vet hur mycket slåtterängar det finns så vore det även bra att kunna rangordna ängarna efter deras värden så att våra insatser görs på bästa möjliga sätt. Det vore även bra att få veta var det finns möjliga restaureringsobjekt, även de behöver rangordnas efter möjligheterna att bevara och förstärka deras naturvärden.

Till sist ansåg vi att vi behövde stärka kunskapen om slåtterängar bland brukare i Halland och om möjligt få brukare att ta upp hävden på ohävdade marker. Att hitta och hjälpa möjliga slåtterentreprenörer såg vi också som en viktig insats.

Mål

När projektet påbörjades sattes en rad målsättningar upp.

- De värdefullaste ängsmarkerna i Halland skall bli identifierade och en prioriteringslista skapas.
- Kompetensen och intresset kring slåtterängar hos länets brukare skall höjas.
- Möjligheter för entreprenörskap inom ängsskötsel ska utredas för att om möjligt initieras.
- Ett eller flera objekt med kontinuerlig slåtter på mader skall skapas.
- Utannonsering eller förmedling av slåtterängar.

Förhoppningen var att dessa skulle kunna uppfyllas helt, vilket inte riktigt blev fallet. Alla målsättningar har dock berörts på något sätt i projektet och det arbete som gjorts utgör en bra grund för att arbeta vidare med länets slåtterängar.

Kartläggning av värdefulla slätterängar

För att kunna identifiera och kartlägga länets slätterängar använde vi oss av några olika källor:

Ängs- och betesmarksinventeringen

Då vi började söka efter ängar så var naturligtvis "Ängs- och betesmarksinventeringen" (ÄoB) det bästa stället att börja på. I den är det lätt att söka ut vilka områden som är ängar och var de ligger och hur väl de sköts, men även en hel del annan information t.ex. natur- och kulturvärden.

SAM2004

Från SAM2004 kunde vi få en lista över alla slätterängar som det söktes miljöstöd för 2004. En hel del av de skiftena har inte tilläggsersättning och är därför inte bedömda utifrån sina naturvärden, därför känner vi bara till antalet och deras areal. Att besöka alla slätterängar med grundersättning för att bedöma deras naturvärden ansågs vara ett för stort jobb inom det här projektet, även om det vore önskvärt.

Efterlysning via brev till föreningar

Efter att ha gått igenom SAM2004 och ÄoB i vårt försök att lokalisera samtliga skötta ängar i länet insåg vi att det troligen finns andra ängar som sköts, men som ingen söker EU-stöd för och som inte hittades i "Ängs- och hagmarksinventeringen" i början av 1990-talet och därmed inte heller besökts i ÄoB 2002-2004.

Vi antog att många hembygdsföreningar sköter en äng, och just i en förening kanske man inte orkar göra sig besväret att söka stöd för skötseln. Därför skickade vi ut ett brev till Hallands samtliga 81 hembygdsföreningar och sex kommunkretsar i Naturskyddsföreningen, i vilket vi efterlyste skötta och övergivna slätterängar, men även om de var intresserade av att sköta fler ängar. Vi fick några svar där man gjorde oss uppmärksamma på ca 10 ängar som vi inte kände till sedan tidigare.

Resultat av kartläggningen

I ÄoB fann vi 139 hektar slätteräng fördelat på 109 ängar, men 11 hektar (13 ängar) hävdas inte i dagsläget. Dessutom fann vi nästan 140 hektar äng (46 ängar) som håller på att växa igen, men som kan restaureras på ett par säsonger. Dessutom fann vi att det finns nästan 180 hektar betesmark (91 skiften) som har en ängsflora, och med andra ord helst skulle hävdas som ängar.

Egentligen är det inte så mycket som 139 hektar som hävdas, utan snarare 100 till 110 hektar, därför att som nämndes ovan så hävdas inte alla av de inventerade ängarna och av de hävdade

ängarna så hävdas inte alltid hela arealen, vilket bland annat gäller Veselången, vilket är en 50 hektar stor slåttermad.

Om vi kunde få alla icke igenväxta ängar i hävd och dessutom kunde restaurera hälften av de identifierade restaureringsobjekten så skulle vi uppnå miljömålet på 200 hektar slåtteri 2010. Om vi kunde restaurera alla restaurerbara ängar och dessutom fick ängsskötsel på de betesmarker som har en ängsflora så skulle vi få ca 450 hektar äng, vilket alltså är mer än dubbelt så mycket som är miljömålet för 2010.

Vi fann att ängarna inte är jämnt fördelade i länet utan att man kan se ett tydligt stråk av hävdade ängar från sydöstra Halmstad kommun norrut genom de västra delarna av Hylte kommun och vidare norrut genom de östligaste delarna av Falkenbergs kommun fram till gränsen mot Varbergs kommun. I det här stråket ligger två tredjedelar av Hallands hävdade ängar som hittades och konstaterades ha höga naturvärden i ÄoB.

År 2003 fanns 165 ha slåtteri i miljöstöd vilket var en ökning från 2001 med drygt 60 %. En farhåga är att dessa siffror inte speglar verkligheten utan endast visar att slåtteri med miljöersättning ökar. Det är dessutom osäkert om den kända arealen omfattar de mest värdefulla markerna. En noggrannare granskning av miljöersättningsstatistiken visade att slåtteri med särskilt höga värden, marker med s.k. tilläggsersättning inte ökat i miljöersättningarna.

Prioritering av slåtterängar

Ett av målen med projektet var att på något sett prioritera Hallands slåtterängar så att vi kan rikta våra insatser dit de gör bäst nytta. Det första vi fick reda ut var vilka kriterier som är värdefulla för ängar. Följande tre kriterier ansåg vi vara viktigast:

1. Storlek; i en stor äng har arterna en större chans att överleva och om något skulle hända som förstör ängen så är det större sannolikhet att någon del klarar sig om ängen är stor. Dessutom blir populationerna större och stabilare i en stor äng.
2. Närhet till andra ängar; om en äng ligger nära andra ängar så är chansen större att arter skall kunna sprida sig mellan ängarna, om en art försvinner från en äng så är chansen för återetablering större.
3. Antal funna arter; om en äng har särskilt intressanta arter så är den viktig att bevara även om den är liten och ligger isolerat. Artrika ängar kan fungera som spridningskällor till andra ängar.

Storlek

Vi började med att sortera ängarna efter storlek eftersom det var lättast. Eftersom vi skapat ett särskilt Gis-skikt för slåtterängar som ingick i "Ängs- och betesmarksinventeringen" så kunde vi helt enkelt läsa av arealen i tabellen, men det skall sägas att då har inte de ängar som bara har grundersättning i slåtterängsstödet ingått i analysen.

Av de 163 ängar som finns i Gis-skiktet fann vi att bara 16 ängar var större än ett hektar och av dem var 5 stycken skjutbanor eller skjutfält skötta av försvaret. De slår ängarna med traktordrivna redskap eller "röjsnöre" och många av ängarna bränns årligen. Utöver försvarets marker så ingick även 7 ängar som ligger inom reservat, där alltså länsstyrelsen ansvarar för skötseln. Av de fyra sista ängarna så är en ett gravfält som sköts av fornvården, dvs. länsstyrelsen. De enda tre ängarna i länet som är större än ett hektar och inte sköts av staten är mader som i två fall slås med traktor och i ett fall med hästdragen slåtterbalk. Här följer listan med de 16 ängarna i storleksordning;

1. Veselångens norra strand
2. Ringenäs skjutfält (området närmast havet) (skjutfält)
3. En fuktäng vid Råös rymdobservatorie
4. En del av Nyårsåsens skjutfält (skjutfält)
5. Äng på Fjärås bräcka (reservat)
6. Fuktängen vid Äskhults by i Kungsbacka (reservat)
7. Ringenäs skjutfält (området längre inåt land) (skjutfält)
8. Gravfält i Träslöv (sköts av fornvården)
9. Äng på Fjärås bräcka (reservat)
10. Mad vid Hjartaredssjön
11. Ekered (reservat)
12. Skedalahed (skjutbana)
13. Gårdshult, den stora ängen vid bäcken (reservat)
14. Skjutbana på Nyårsåsen (skjutfält)
15. Lintalund (reservat)
16. Ullarp (reservat)

Närhet till andra ängar

Andra steget i prioriteringen var att rangordna ängarna efter hur isolerat de ligger. Det är inte lika enkelt som att rangordna efter storlek, men vi började med att leta samlingar av ängar i vårt ängs-Gis-skikt. Alla ängar som hade sin närmsta grannäng på samma fastighet eller på fastigheten intill skrevs upp som en samling av ängar, 20 sådana samlingar hittades i länet.

Av dessa var två skjutfält och sex reservat, vilket betyder att staten ansvarar för skötseln. Vissa av samlingarna ligger dessutom förhållandevis nära andra samlingar, vilket naturligtvis ökar värdet ännu mer, men inga samlingar låg närmare varandra än en kilometer.

Om man höjer ribban till att samlingen måste bestå av minst tre ängar så hittades bara 7 sådana samlingar. De sju största samlingarna var;

1. Övra- och Yttra Berg, Gällared, 8 ängar, delvis reservat.
2. Fagereds-Krogsered, Fagered, 5 ängar, ca 0,1 ha vardera.
3. Strättebo, Gunnarp, 4 ängar
4. Hästilt, Breared, 4 ängar
5. Nyårsåsens skjutfält, Holm, 4 ängar
6. Fulhult, Fagered, 3 ängar
7. Gårdshult, Tönnersjö, 3 ängar, reservat

Två regioner som utmärker sig genom att ha flera samlingar inom bara några kilometers avstånd från varandra är Femsjö och södra Färgaryd samt Fagered, östra Kjällsjö, östra Ullared och sydöstra Karl Gustav. I Femsjö och södra Färgaryd ligger 13 hävdade ängar inom en 5 km radie, i samma område ligger dessutom 5 potentiella restaureringsobjekt. I Fagered, östra Kjällsjö, östra Ullared och sydöstra Karl Gustav ligger 18 hävdade ängar inom en radie av 5 kilometer, plus ett potentiellt restaureringsobjekt.

Antal funna arter

Tredje analysen vi skulle göra var att rangordna ängarna efter antal funna arter. Vi bestämde oss för att använda ett antal slättergynnade arter och använde oss sedan av databasen TUV2 för att se i vilka ängar de fanns. De ängar som hade flera av arterna fick högre betyg än de som hade få arter. TUV2, som är databasen som bildades av "Ängs- och betesmarksinventeringens" resultat, innehåller tyvärr inte alla ängar i Halland, bl.a. finns ängar mindre än 0,1 hektar inte med.

Det är viktigt att här påpeka att man i "Ängs- och betesmarksinventeringen" bara besökte en inventerad äng vid ett tillfälle och under viss tidspress så det är inte säkert, faktiskt inte ens troligt, att man hittade alla arter som faktiskt växer på ängen.

De arter som vi använde i analysen var:

- Brudborste
- Darrgräs
- Granspira
- Gökblomster

- Jungfru Marie nycklar
- Klockgentiana
- Nattviol (båda arterna)
- Prästkrage
- Skallrearter
- Slåtterfibbla
- Slåttergubbe
- Smörbollor
- Sommarfibbla
- Svinrot
- Ängsbräsma
- Ängsnycklar
- Ängshavre
- Ängsstarr
- Ängsvädd

I de ängar vi fann flest av de sökta arterna fanns det 7 arter, det fanns det i var och en av de båda ängarna i Bögilt samt i en äng i Hästilt. Sex av de 19 ängar med minst tre av de sökta arterna låg inom det tidigare nämnda området i Fagered och östra Kjällsjö, östra Ullared och sydöstra Karl Gustav.

Fem av de ”artrikaste” ängarna är reservat och tre är skjutbanor och skjutfält. Listan av ängar ser ut som följer;

1. Bögilt 1, Breared, 7 arter (reservat)
2. Bögilt 3, Breared, 7 arter (reservat)
3. Hästilt 1, Breared, 7 arter
4. Fagered 2, Fagered, 6 arter
5. Tjuvhultakärret, Hasslöv, 6 arter (mycket orkidérikt)(reservat)
6. Annestorp 3, Skällinge, 5 arter
7. Bösteshult 3, Fagered, 5 arter
8. Egnared 6, Kjällsjö, 5 arter
9. Esered 1, Gunnarp, 5 arter
10. Gårdshult 3, Tönnersjö, 5 arter (reservat)
11. Hakared, Karl Gustav, 5 arter
12. Nyårsåsens skjutfält, Holm, 5 arter
13. Ringenäs skjutfält, 5 arter
14. Skedalahed skjutbana, Snöstorp, 5 arter
15. Timrilt 4, Breared, 5 arter
16. Bösteshult 4, Fagered, 4 arter
17. Gårdshult 4, Tönnersjö, 4 arter (reservat)
18. Jonstorp, Våxtorp, 4 arter (Vityxne växer även här)
19. Fulhult 1, Fagered, 3 arter

(Anledningen till att vissa av ängarna är numrerade i listan ovan är att det finns fler skiften på den fastigheten som ingick i ”Ängs- och betesmarksinventeringen”).

Prioriterade ängar

Om man nu skall försöka att sammanfatta dessa tre analyser till en lista så blir det lätt lite subjektivt om vad som skall väga tyngst m.m., men först av allt skulle vi vilja peka ut ett par isolerade och små ängar som man ändå bör satsa på;

- Tjuvhultakärret, Hasslov, 0,71 hektar, mycket art- och framför allt orkidérikt reservat
- Jonstorp, Våxtorp, 0,16 hektar, ganska artrik, vityxne växer här.

Istället för att peka ut fler enstaka ängar så vill vi istället peka ut områden där det finns många och artrika och möjligen även stora ängar:

- Fagered, östra Kjällsjö, östra Ullared och sydöstra Karl Gustav. I det här området finns som tidigare nämnts 18 hävdade ängar inom den halv mils radie. Sex av dessa visade sig i artanalysen även hysa många arter, men ängarna är ganska små.
- Hästilt, Bögilt och Timrilt. Breared. Tre fastigheter som ligger på rad med fyra till fem kilometers avstånd, sammanlagt sju ängar, varav fyra i artanalysen visade sig hysa många arter, men ingen av ängarna är särskilt stora.
- Gårdshult. Tönnersjö. Ett reservat med tre ängar, varav två hyser många arter och en tillhör de större i länet.
- Övra- och Yttra Berg. Gällared. En samling av 8 ängar, varav tre ligger inom reservatet Yttra Berg. Ingen av ängarna är över ett hektar, men två av dem är 0,7 hektar. I artanalysen var ingen av ängarna med bland de 19 artrikaste.
- Skjutfälten Ringenäs, Nyårsåsen och Skedalshed.

Vad är gjort för att öka intresset runt och skötseln av slätterängar?

Inspirationsträffar

I mars månad erbjöd vi 6 inspirationsträffar för intresserade brukare och entreprenörer, en träff i varje kommun. Intresset räckte inte till en träff i varje kommun men i fyra av länets kommuner genomfördes inspirationsträffar med namnet ”Mer klöver att hösta”.

Arrangemanget lockade totalt 67 deltagare som fick lära sig mer om den halländska slätterängens historia och resultaten från ängs- och betesmarksinventeringen.

Inspirationsträffarna var också tänkt som ett sätt för länets olika ”ängsbrukare” att hitta varandra och utbyta erfarenheter sinsemellan. Början till ett kontaktnät skapades genom dessa inspirationsträffar och de listor på ängsintresserade som länsstyrelsen fått genom dessa träffar har bl.a. använts vid inbjudan till kurser på ängstema senare under året.

Utskick av material till möjliga entreprenörer

Efter inspirationsträffarna hörde en potentiell entreprenör av sig till oss och ville ha information om möjliga slåtterängar i Femsjö församling. Vi försåg henne med kartor och information om alla av oss kända ängar i Femsjö, både sådana som är i hävd och restaureringsobjekt.

Fältkurs - våtmarksslätter i Körsveka

Tillsammans med LRF:s lokalavdelning och Laholms turist anordnade Länsstyrelsen den 5 juli en fältvandring/kurs på kvällstid som en aktivitet i de "bygdevandringar" som LRF och Laholms turist samarrangerat tisdagar i juli under ett par år. Denna bygdevandring fick namnet "Kattfotens och slåttergubbens marker" och tog upp den halländska slåtterängen, hur landskapet har förändrats samt typiska ängsväxter. Arrangemanget som var förlagt till Körsveka lockade 57 deltagare och var mycket uppskattat. Denna bygdevandring hölls i Körsveka intill en fuktäng som vanligen betas, i samband med bygdevandringen slogs en del av denna mark med lie som demonstration av slåtterteknik. Målsättningen att få till stånd hävd av en madslätteräng i länet har ännu inte uppnåtts men en liten del har i alla fall hävdats under 2005. En förhoppning är att boende i Körsveka inspirerades av bygdevandringen på ängstema och kanske kan ta över skötseln av denna fina madslätteräng framöver.

Kurser i lieslätter

Under sommaren har slåtterkurser hållits på två platser i länet, i juli i Bråtadal i Falkenbergs kommun och i augusti i Timrilt i Halmstads kommun. Inte mindre än 40 personer har vid dessa kurser förkovrat sig i konsten att slå med lie.

I Bråtadal höll Jarl-Erik Gustavsson kurs den 1 juli där han lärde ut hur man ställer, jordlägger och slipar lien. Även praktisk slåtter var ett inslag på denna kurs som lockade 14 deltagare.

I Timrilt, hos Nils Östen och Eli Nilsson, hölls kurser vid två tillfällen 12:e och 13:e augusti där Kjell Gustafsson från Kronobergs slåttergille delade med sig av sina kunskaper om lien som redskap. Kursen innefattade teori med ex ängens historia och olika slåttertraditioner, slipning och slåtter. Slåttervanan varierade hos kursdeltagarna, här fanns de som kunde tekniken, en del som hade lagt sig till med ovanor som behövde övas bort och även rena nybörjare. Särskilt roligt var att det även var med en del yngre deltagare vilket bådade gott för framtiden för våra ängsmarker.

Nya ängar

I samband med inspirationsträffarna och slåtterkurserna har 5 nya ängar registrerats och besökts med rådgivning.

Inventering av tillverkare av orv och räfsor.

Inför sommarens slätterkurser och fältvandringar har en inventering gjorts om hur många som fortfarande kan hantverket att tillverka orv och räfsor. Under inspirationsträffarna fick vi indikationer på att detta hantverk var på utdöende. Det visade sig att de flesta som aktivt gjort och sålt dessa redskap inte längre var i livet. Vi har funnit 3 personer i länet varav en - två håller kurser eller kan tänka sig att göra det. Till en de som deltog på första slätterkursen skickades information ut om kurs för tillverkning av räfsor eftersom det efterfrågats. Det är viktigt att vi gör dessa resurser kända och verkar direkt eller indirekt för att hantverket fortlever tex genom kurser och Länsmuseum.

Marknadsundersökning av manuella slätterbalkar.

En rundringning gjordes till återförsäljare av motormanuella slätterbalkar i länet. Priser, prestanda och erfarenheter har noterats för att kunna användas vid diskussion på kurser och vid rådgivning. En idé som dykt upp är att verka för ”maskinpooler” med balkar i slätterängstäta områden.

Artiklar i nyhetsbladet Lantbruksnytt

För att öka kunskapen om ängar och till viss del vidareförmedla delar av den kunskap vi inhämtat under projektets gång så har olika ängsrelaterade artiklar publicerats i Lantbruksnytt som ges ut till Hallands lantbrukare 4-6 gånger per år.

Hur går vi vidare? Vad är prioriterat?

Den kunskap om Hallands ängar som vi fått fram med detta projekt har delvis under arbetets gång delgetts intresserade på de aktiviteter som kopplats till ängsskötsel. Mer riktad information till aktiva brukare i de utpekade ängsrika områdena vore önskvärt under 2006. Resultatet från detta projekt kommer även att delges till målgruppen via artiklar i nyhetsbladet Lantbruksnytt samt tas upp på lämpliga kurser och rådgivningstillfällen. Dessutom kan direktutskick till de som deltagit i 2005 års aktiviteter göras vad det gäller maskiner, redskap, kurser och slättergillen.

Ett samarbete har inletts med naturvårdsenheten för att dra upp en gemensam skötselstrategi för länets mest värdefulla ängar.